

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۲۹ فروردین ماه ۱۳۹۷
شماره جلسه: ۱۹

صور تجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: جناب آقای روشنگر دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

دستور کار جلسه:

✓ بررسی مصوبات و بخشنامه‌های اخیر دولت در خصوص یکسان سازی نرخ ارز، نحوه انتقال ارز حاصل از صادرات و ... و تأثیر آن بر تجارت خارجی استان

اهم موارد مطرح شده:

اولین نشست کمیسیون تجارت در سال ۱۳۹۷ با تبریک سال جدید و اعیاد گرانقدر شعبانیه و همچنین گرمی داشت روز ارتش و ذکر یاد این نیروهای ارزشمند توسط ریاست کمیسیون آغاز شد و ضمن خیر مقدم به ریاست سازمان صنعت، معدن، تجارت از عملکرد ایشان در تمامی حوزه های کاری این سازمان قدردانی گردید.

***ناکارآمدی بازار سرمایه و اولویت گرفتن ارز و دلار**

محمد حسین روشنگر، رئیس کمیسیون تجارت ضمن گزارش جلسه اخیر هیأت نمایندگان اتاق ایران (پیوست) و بیان اینکه تضاد منافع مانع اتخاذ تصمیم درست است و برخی افراد دنبال تریبونی هستند تا از عملکرد دولت انتقاد نمایند، در سخنانی بیان کرد: ریشه تصمیمات غلط امروز به دستکاری‌های اشتباه گذشته باز می‌گردد، شماری با این تصمیمات شتابزده، سودهای کلان به جیب زدند و عده‌ای نیز به بحران دچار شدند.

وی تأکید کرد: نرخ واقعی ارز در حدود ۵ هزار و ۲۰۰ تا ۵ هزار و ۵۰۰ تومان بود که پیش از این به صورت مصنوعی مهار شده بود و جهشی که رخ داد، ارز را تا حدودی به قیمت واقعی آن نزدیک کرد. طبعاً نباید در این رابطه دستکاری انجام می‌شد اما باز هم دولت با همان رویکرد غلط گذشته به این عرصه ورود کرد و تلاش بر کنترل این نرخ نمود.

روشنگر، دستکاری در رابطه سپرده گذار و بانک را عامل دیگری دانست که باعث شد تا سرمایه‌هایی که در بانک‌ها انباشته بودند، به واسطه کاهش نرخ سود، سر از بازارهای کاذبی چون ارز در بیاورند. باید پذیرفت که حتی بازار سرمایه نیز طی سال‌های گذشته نتوانست اعتماد مردم را جلب کند و باعث شد تا ارز و طلا اولویت بگیرند. سود تسهیلات اعطایی به تولید بایستی کم باشد اما نباید با کاهش سود سپرده‌گذاری مردم جبران شود.

وی اذعان کرد: در همان برهه، نامه‌ای نوشته و به متولیان امر متذکر شدم که بدون تامین و فراهم سازی زیرساخت‌ها در بخش مولد، این سرمایه خرد سرگردان، سر از عرصه‌های کاذب دیگر در خواهد آورد. جالب اینجاست که عده‌ای در آن برهه دولت را ترغیب به کاهش سود نمودند و حالا خودشان در موضع منتقد آن قرار گرفته‌اند.

رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی یادآور شد: در هیچ کجای دنیا مشاهده نمی‌کنید که دسترسی به ارز برای آحاد جامعه این طور آزاد باشد و فردی بتواند انبانی ارز خریداری کرده و با خود ببرد. برای کنترل شرایط بازار ارز، باید این روند اصلاح و نظارت‌ها جدی‌تر شود. بایستی نقدینگی به سمت تولید و ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور بازگردد اما لازمه آن فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب است.

وی در عین حال خاطر نشان کرد: به رغم انتقادات وارده به دولت، اگر این ساختار پیش از سال، سیاست‌های مهار نرخ ارز را اجرا نمی‌کرد، امروز جهشی بزرگتر را در این حوزه شاهد بودیم.

روشنگر بار دیگر موضوع نوسانات ارزی و سیاست‌های دولت در این بخش را مورد اشاره قرار داد و گفت: دستگاه‌های متولی به صادرکنندگان اعلام کرده‌اند که باید ارز حاصل از صادرات را به کشور برگردانیم اما بسیاری از معاملات ما با کشورهای مثل افغانستان، تاجیکستان، قرقیزستان و ... به صورت ریالی انجام می‌شود و چگونه با این اوصاف می‌توان دستور دولت را اجرایی نمود؟

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۲۹ فروردین ماه ۱۳۹۷
شماره جلسه: ۱۹

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: جناب آقای روشنگر دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

وی یادآور شد: برای خطه خراسان رضوی به واسطه تفاوتی که در معاملات تجاری فعالان اقتصادی اش وجود دارد، باید رویه‌ای دیگر اتخاذ شود و دستورالعمل‌های فعلی جوابگو نیست.

وی خاطر نشان کرد: یکی از راهکارهایی که می‌تواند گره از مشکلات ارزی کشور بگشاید، استفاده از امضاهای طلایی برای واردات کالاهای اولیه و اساسی کشور، مابه ازای ارزی حاصل از صادرات است. این امر قطعاً بخشی از مشکلات موجود برای ورود ارز را مرتفع خواهد کرد.

*انتقادی صریح از مانع تراشی‌های بخش قرنطینه استان

بخشی از این نشست به بیان دغدغه‌های تجار و فعالان اقتصادی استان در موضوعات ارزی اختصاص داشت اما در بخش دیگری از این جلسه، چالش‌های صادرکنندگان در بحث قرنطینه مورد بحث قرار گرفت. در همین رابطه رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی توضیح داد: مشکلات مانع تراشی‌ها و بروکراسی‌های حاکم بر حوزه‌های نظارتی به ویژه در بحث قرنطینه باعث شده تا بخشی از صادرات استان از گمرکات استان‌های دیگر انجام گیرد و به رغم آنکه در سال گذشته، شاهد رشدی مطلوب در بخش صادرات خراسان رضوی بودیم اما اگر این موانع وجود نداشت، حتماً دستاورد صادراتی ما ۲۰ درصدی بیشتر از رقم حاصل آمده بود.

وی به شماری از مانع‌تراشی‌های بخش قرنطینه استان برای فعالان صادراتی اشاره کرد و گفت: اگر صادرکننده‌ای تصمیم بگیرد نام گیرنده کالا را در مقصد عوض کند، باید تعهد محضری بسپارد.

روشنگر با انتقاد صریح از رویه این ساختار، متذکر شد: اداره استاندارد و قرنطینه باید وظایف حاکمیتی خود را به انجام برسانند اما چون اخیراً تصمیم گرفته‌اند، این وظایف را برون سپاری کرده و به شرکت‌های خصوصی واگذار کنند، هزینه خدمات شرکت‌های مذکور که در واقع بخشی از وظایف خود این ساختارهای دولتی است را از فعالان اقتصادی اخذ می‌کنند، این همه در حالی است که اعتبارات دولتی لازم نیز برای انجام همین وظایف در اختیار این مجموعه‌ها قرار می‌گیرد. این چرخه غلط، جز هزینه تراشی برای فعالان اقتصادی و افزایش نرخ تمام شده کالای صادراتی، چیزی در پی ندارد.

وی نمونه‌ای از هزینه‌های اخذ شده به بهانه‌های مختلف اشاره کرد و گفت: ما مدت‌ها با سکوت پیگیر رفع مشکلاتمان در این بخش بودیم اما از آنجایی که نتیجه‌ای حاصل نشد، با صراحت از انتقاد جدی خودمان به این جنس هزینه تراشی‌ها برای بخش خصوصی می‌گوییم. میری، رئیس اتحادیه صادرکنندگان ضمن انتقاد از عملکرد سختگیرانه قرنطینه اعلام کرد: با توجه به دریافت وجه ریالی صادرات، اختلاف قیمت ارز در ایران و بازارهای صادراتی مشکلاتی را بوجود آورده است. همچنین در بحث ارزش‌های گمرکی بایستی مطابق ارزش واقعی اظهار گردد تا متعاقب آن در حوزه مالیات، صادرکنندگان دچار مشکل نشوند.

مهدی امینی نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان ضمن تشکر از عملکرد دستگاه‌های متولی صادرات در پایان سال ۱۳۹۶ اعلام کرد که این هماهنگی صورت گرفته با پیگیری اتحادیه و کمیسیون تجارت در تجربه من کم نظیر بود و باعث شد تا هیچ بار صادراتی در ایام تعطیل روی زمین نماند.

امینی با اشاره به این که متأسفانه نگاه اشتباهی به حوزه تجارت وجود دارد، تصریح کرد: در مباحث مرتبط با صادرات باید فرهنگ‌سازی شود، تصور اینکه گران شدن ارز، صادرکننده را منتفع خواهد کرد تصور و نگاهی کاملاً اشتباه است. باید بدانند صادرکنندگان که قرارداد دراز مدت با طرف تجاری خود دارند با گران شدن ارز بیشتر ضرر کرده و با توجه به افزایش قیمت تمام شده کالای صادراتی نهایتاً متضرر خواهند شد.

وی تأکید کرد: بهتر بود قبل از صدور این اطلاعیه‌ها و تصمیمات خلق الساعه و غیر کارشناسی نظر بخش خصوصی گرفته می‌شد و بعد از یک کار کارشناسی و دقیق به یک نتیجه نهایی واحد بین بخش خصوصی و دولتی‌ها می‌رسیدیم تا از وارد شدن این ضربه مهلک به صادرکننده جلوگیری می‌کردیم. در حال حاضر مشکلاتی را در فروش کالا از سوی تولیدکنندگان به صادرکنندگان داریم.

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۲۹ فروردین ماه ۱۳۹۷
شماره جلسه: ۱۹

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: جناب آقای روشنگر دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

وی خاطرنشان کرد: باید این تصمیمات به صورت منطقه‌ای گرفته می‌شد، معاملات با اکثر کشورهای همسایه استان خراسان (آسیای میانه و افغانستان) بصورت ریالی انجام می‌پذیرد و هیچگونه امکان برگشت ارز وجود ندارد. همچنین در حال حاضر صادرکنندگان استان برای تهیه ارز به منظور انجام تعهدات خود از قبیل هزینه واگن با مشکل مواجه بوده و نگران تامین آن از بازارهای غیر رسمی و برخورد در قالب قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌باشند.

کیانی دیگر عضو کمیسیون با اشاره به ترکیب و حجم صادرات استان که در مقایسه با صادرات کل کشور، اکثرا در حوزه صنایع غذایی و کشاورزی و دیگر کالاها به جز مواد پتروشیمی و عمدتاً توسط بنگاه‌های کوچک صادراتی صورت می‌پذیرد، پیشنهاد داد: بنگاه‌هایی که زیر ده میلیون دلار صادرات دارند آن هم به کشورهایی که فاقد سیستم بانکی مشخص هستند، از شمولیت تصویب‌نامه ارزی خارج و به جای آن مکلف به خرید و واردات مواد اولیه کارخانجات خود گردند.

بابازاده رئیس اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی اعلام کرد: در برخی موارد که صادرکنندگان نسبت به سرمایه‌گذاری در بازارهای هدف صادراتی مانند گرجستان، عمان و کشورهای دیگر با هدف تسهیل در صادرات کالا و خدمات علی‌الخصوص صادرات خدمات فنی و مهندسی اقدام نموده‌اند در تکمیل پروژه‌های خود و همچنین تامین حقوق پرسنل با مشکلات مواجه می‌باشند.

محمدنژاد، رئیس اتحادیه صادرکنندگان مصالح ساختمانی نیز عنوان کرد: برخی از تامین کنندگان کالاهای صادراتی مانند شرکت ملی گاز از تجار درخواست پرداخت وجه کالا به صورت ارزی در خارج از کشور را دارند که احتمالاً برای صادرکنندگان مشکلاتی را در پی خواهد داشت. وی همچنین تأکید کرد اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی بایستی در صدور تمامی بخشنامه‌ها نظر بخش خصوصی را منتقل می‌کند.

نبی‌زاده دیگر عضو کمیسیون اعلام کرد: الزام به تعهد و پیمان سپاری ارزی در دولت آقای احمدی‌نژاد منجر به بلا تکلیفی و توقف صادرات برای دوره محدود شد و ضربه‌ای به صادرات ما وارد شد که با گذشت چندین سال هنوز قابل جبران نیست و امروزه با وجود رقبا قطعاً غیر قابل بازگشت به شرایط قبل خواهد بود.

در ادامه جلسه روشنگر ضمن خیر مقدم به شافعی ریاست اتاق ایران، حضور ایشان در اتاق ایران را برای استان مغتنم شمرد.

* تشکیل کارگروه بررسی و پیگیری مقررات جدید ارزی در استان

راضیه علی‌رضایی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی که میهمان این نشست بود نیز در سخنانی با اشاره به تأثیر نوسانات نرخ ارز بر اقتصاد استان، بیان کرد: ما از پنجم فروردین ماه و با اوج گرفتن مباحث و چالش‌های ارزی، انجام محاسباتی را برای تامین نیازهای استان در این بخش شروع نمودیم.

وی ادامه داد: پیش بینی ارزش صادرات استان برای سال ۹۶، حدود ۱/۷ میلیارد دلار بود اما خوشبختانه نزدیک دو میلیارد دلار رسید. همچنین ۳ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پروانه صنعتی در سال گذشته صادر شد که در مجموع با توجه به واردات استان و سرمایه‌گذاری‌های خارجی صورت گرفته، پیش بینی می‌شد امسال شرایط ارزی استان بهبود ملموسی پیدا کند اما چالش‌های ارزی دشواری‌هایی را رقم زد. در حوزه ارزی باید به چند نکته توجه شود؛ نخست آنکه قرار نیست به تجارب قبل و نتایج حاصل شده در گذشته نظیر آنچه در پیمان سپاری تجربه شد، بازگردیم. نکته دیگر آنکه بستر استفاده از ارز حاصل از صادرات برای ورود مواد ضروری و اولیه مورد نیاز وجود دارد.

وی ادامه داد: با توجه به مشکلات مطرح شده توسط فعالین اقتصادی بایستی یک گروه کوچک کارشناسی را در رابطه با بحث ارز تشکیل دهیم که متشکل از نمایندگان دستگاه‌های دولتی مرتبط، شماری از فعالان بخش خصوصی و نماینده دستگاه قضایی باشد. در چهارچوب این ساختار، ضمن مرور دستورالعمل‌های صادره و رویه‌های موجود، شرایط استان در بخش ارزی به صورت مداوم پایش می‌گردد.

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۵

تاریخ برگزاری: ۲۹/فروردین/ماه/۱۳۹۷

شماره جلسه: ۱۹

ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده

رئیس جلسه: جناب آقای روشنگر

همچنین تلاش خواهیم کرد پرونده‌های حاد را در این حوزه به صورت موردی بررسی و برای آن‌ها گره گشایی نماییم. طبعاً مسائل جدی‌تر را نیز از طریق مراجع ذی ربط به تهران منتقل خواهیم کرد. وی سرمایه‌گذاری‌هایی که با مشارکت بخش خصوصی در استان و به ویژه در مناطق محروم آن انجام گرفته را مطلوب خواند و از تلاشی که در این حوزه انجام شده، تقدیر نمود. در ادامه این نشست ضمن خیر مقدم به آقای مهندس شافعی، کمیسیون تجارت میزبان رئیس اتاق ایران بود.

در تدوین سیاست‌های جدید ارزی از بخش خصوصی نظرخواهی صورت گرفت

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، حجم عظیم یک هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی در کشور را میراث اقتصادی خواند که زیربنایی ناسالم دارد و از بی‌برنامه‌گی در رنج است. آنچه امروز بخش اقتصاد کشور بدان گرفتار آمده، زاییده همه اشتباهاتی است که در گذشته انجام گرفت. خودمان با دستان خودمان این شرایط را رقم زده‌ایم و حالا در تمنای یافتن ناجی برای عبور از این بحران‌ها هستیم.

وی انباشت این حجم سنگین از نقدینگی در کشور را در منطق اقتصاد، «غیرقابل توجیه» توصیف کرد و یادآور شد: مشکل از زمانی آغاز شد که نقدینگی‌ها به بخش مولد کشور هدایت نگردید و به سپرده‌های بانکی، هزینه‌های دلالی و ... تبدیل شد. در همه جای دنیا پول به عنوان ابزار کار اقتصادی است اما اشتباهاتی که در عرصه اقتصاد کشور صورت گرفت، باعث شد تا این اتفاق بیفتد و ما به انباشت مکرر نقدینگی دچار شویم. اصلاً کدام کشور را سراغ دارید که سرنوشت اقتصادش در گرو وضعیت سکه و دلار باشد. شافعی در پاسخ به سوال اعضای کمیسیون نسبت به جایگاه اتاق در تصمیم‌گیری‌های دولت اعلام کرد: متأسفانه تصمیم‌گیری‌های اخیر نشان می‌دهد که بخش خصوصی در جایگاه مناسبی قرار ندارد و نظر بخش خصوصی در هیچ کدام از مصوبات و بخشنامه‌ها لحاظ نشده است.

*زخم‌های عمیق را نمی‌توان اورژانسی درمان کرد

رئیس اتاق بازرگانی ایران در بخش دیگری از اظهارات خود، بیان کرد: در طول سالیان گذشته و حتی هم‌اکنون نیز، رویکرد غالب این بوده که به زخم‌های عمیق، اورژانسی رسیدگی شود، حال آنکه یک پانسمان ساده و رویکرد ضربتی، زخمی که مکرر عمیق شده را درمان نخواهد کرد و از این بابت نیازمند جراحی در عرصه اقتصاد کشور هستیم.

شافعی با تأکید بر تلاش پارلمان بخش خصوصی برای اهمیت نقش‌آفرینی موثر در عرصه تصمیم‌سازی اقتصادی در کشور، یادآور شد: به رغم گزارشات و تحلیل‌های فصلی که اتاق ایران تهیه و در اختیار دستگاه‌های مربوطه قرار می‌دهد و رصد مستمر و تخصصی فضای اقتصاد از سوی بخش خصوصی، اما روند سهم دهی و نظرخواهی از این بخش مطلوب نیست و اعتقاد واقعی به ظرفیت‌ها و توان بخش خصوصی وجود ندارد. در موضوع سیاست‌گذاری‌های جدید ارزی، نظرخواهی از بخش خصوصی و اتاق ایران انجام نگرفت و صرفاً تصمیمات اخذ شده به اطلاع روسای اتاق‌های ایران رسید.

وی با انتقاد از تکرار تجارب شکست خورده گذشته در موضوع ارز، یادآور شد: چرا باز هم در همان راهی قدم می‌گذاریم که صدمات و نتایج تلخ آن را پیش‌تر تجربه کرده‌ایم. برای بسیاری از ابهاماتی که امروز در حوزه سیاست‌های جدید ارزی شکل گرفته، پاسخی از سوی مرجع و مجری آن وجود ندارد.

شافعی رفتارهای غلط اقتصادی گذشته، نظیر آنچه در پرونده موسسات مالی رخ داد را عامل شکل‌گیری بی‌اعتمادی در عرصه اقتصادی دانست و عنوان کرد: در این شرایط پیچیده، افراد زیادی هستند که از آب گل آلود ماهی می‌گیرند. وی از تشکیل کمیته ویژه ارزی در اتاق ایران برای رسیدگی به بخشی از مشکلات موجود و رفع ابهامات در بخش ارزی گفت و خواستار آن شد تا این ساختار در استان نیز با مشارکت فعال کمیسیون تجارت شکل بگیرد و پیگیر مشکلات فعالان اقتصادی شود.

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۲۹/فروردین/ماه/۱۳۹۷
شماره جلسه: ۱۹

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: جناب آقای روشنگر
دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده
ساعت شروع: ۰۷:۳۰
ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

*** به بهانه خصوصی سازی بسیاری از منابع بخش خصوصی، دولتی شد**

رئیس اتاق بازرگانی ایران در بخش دیگری از اظهارات خود با نقد عملکرد دستگاه‌های مربوطه در حوزه خصوصی سازی، متذکر شد: قرار بود این سیاست به ارتقای رقابت در عرصه اقتصاد منجر شود اما به واقع به بهانه خصوصی سازی، بسیاری از منابع بخش خصوصی را دولتی کردند و این روند بر خلاف سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی بود. وی ادامه داد: در حال حاضر نیز تأکید بر «حمایت از کالای ایرانی» است اما تلاش‌ها بر بخش تقاضا یعنی ترغیب مصرف کننده به کالای ایرانی متمرکز شده است. در حالی که باید بخش عرضه را تقویت نماییم تا تولید رقابت پذیر شود. شافعی خاطر نشان کرد: نمی توانیم با یک اقتصاد ایزوله زندگی کنیم، لازمه پیشبرد سیاست‌های اقتصادی و توسعه این بخش، رشد تعاملات جهانی است.

مصوبات:

- تشکیل کمیته ارزی در استان و احصاء مسائل ارزی فعالین اقتصادی و انتقال به مرکز
- پیگیری رفع بخشنامه اخیر قرنطینه استان در خصوص تعهد محضری عدم تقاضای صدور اصلاحیه گواهی بهداشت گیاهی
- مکاتبه ریاست سازمان با آقای خسرو تاج و ارسال موارد طرح شده در جلسه کمیسیون در جهت رفع محدودیت‌های بوجود آمده

حاضرین در جلسه:

آقایان و خانم‌ها: علیرضایی، روشنگر، حقیقی، مظلومی، غفوری مقدم، محمدنژاد، میری، بهارانی، شیردل، امینی، اشرفی، امیرفخریان، کیانی، نبی زاده، میرهادی زاده، سنوئی محصل، قندچی، آرمیون نژاد، تیموری، بابازاده، مهرآور، جمیلی، شادکام، بهرام زاده، سلطانی، آستانی، یوسفی، خاکی